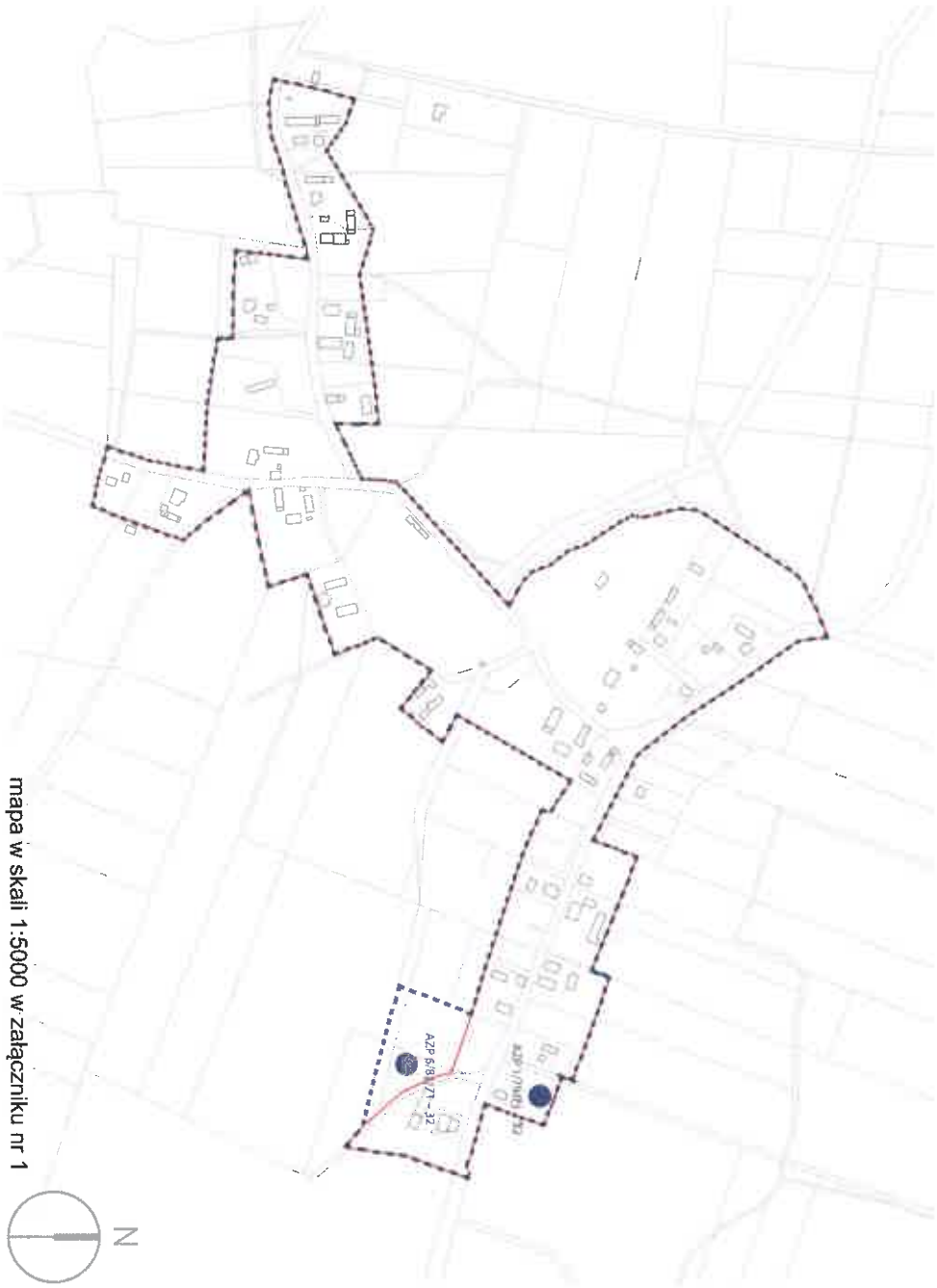

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO
NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa
HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WRAZ Z TERENEM,
NA KTÓRYM ZNAJDUJE SĘ ZNACZNĄ LICZBA ZABYTKÓW
ARCHEOLOGICZNYCH

2. Czas powstania
ok 1350 r.; XIX w.

9. Materiały graficzne

mapa w skali 1:5000 w załączniku nr 1

granica historycznego układu ruralistycznego
obszar, na którym znajduje się znaczna ilość zabytków archeologicznych

3. Miejscowość

NIEŚULOWICE

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat milicki

Gmina Milicz

6. Współrzędne geograficzne

51°30'57"N 17°20'33"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

ok 1350 r. Nesulonice; 1358 r. Nesulowice; 1435 r. Nesulowicz; 1619 r. Nesselwitz; 1787 r. Nesselwitz; 1937 r. Nesselwitz

Historia wsi:

pierwsza wzmianka pochodzi z ok 1350 r., gdy wieś figuruje w wykazie płacących dziesięcinę kapitule wrocławskiej, a w 1358 r. zostaje odkupiona przez Konrada Oleśnickiego. W dokumencie księstwa z 1435 r. pojawia się informacja o przekazaniu majątku Nesselwitz panu Fritsche Seydlitz jako rekompensaty za straty poniesione w wyniku najazdu husyckiego. Książę sprawował nad majątkiem zwierzchność, zgodnie z prawem lennym. W 1755 r. należący do Kessela zostaje zakupiony przez Reichenbachów. W 1787 r. we wsi wymienienia się folwark pański, szkołę z początku XVIII w., 2 budynki gminne i 26 domów. Miejscowość liczyła 216 mieszkańców. W 1845 r. liczba wzrasta do 267, w tym 7 katolików. Ponadto powstały dwa wiatraki, 5 warsztatów rzemieślniczych oraz nadleśnictwo. Wieś należy wówczas do Hansa Heinricha von Hochberg-Fuerstenstein. Na początku XX w. majątek obejmuje 147 ha pól uprawnych i 164 ha lasu, do czasów II wojny pozostaje w rękach Hochbergów.

Układ przestrzenny:

miejscowość częściowo podporządkowana zagospodarowaniu terenu, znajduje się na łagodnym wzniesieniu. Część północna o charakterze przydrożnym w luźnej zabudowie zagrodowej wzdłuż trasy Milicz-Czatkowice. Na wschodnim skraju znajduje się budynek młyna. Część południowa położona jest na drugim zboczu, zabudowa zagrodowa wzdłuż drogi biegnącej ku południowemu zachodowi i jej odnogach. W nieformalnym centrum dawny dworek myśliwski stanowi element skupiający osie na plac, na południe od niego znacznych rozmiarów staw. Na południowy wschód od zabudowań wsi, pod lasem znajduje się teren dawnego cmentarza.

Stanowiska AZP:

1/79/71-31 ślad osadnictwa kultury łużyckiej z epoki brązu
6/82/71-31 wpisane do rejestru zabytków pod numerem 716/arch/74 cmentarzysko ciałopalne - kultura łużycka

Postulaty:

ochrona, zachowanie i rewitalizacja układu przestrzennego przez utrzymanie charakteru wsi i poprzez wprowadzenie zabudowy szczytowo lub kalenicowo względem osi drogi w 1. linii zabudowy lub poprzez zamykanie czworobocznych zagród; wymóg stosowania tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp., ochrona historycznej zieleni i stawów

Istniejące zagrożenia:

degradacja zespołu dworskiego; wprowadzanie współczesnej zabudowy nieuwzględniającej związków przestrzennych, tworzenie nowych linii zabudowy na obszarach pierwotnie przeznaczonych na łąki i pola, zbiórka i przekształcanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów

Bibliografia:

Wytyczne konserwatorskie dla planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Milicz, OBIDZ Wrocław 1993
Zimmermann F.A., Beyträge zur Beschreibung von Schlesien. Brief 1785, 7. Bd. S. 415
Knie J. G., Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien, Breslau 1845, S. 429
Meßtischblatt, oprac. 1886, popr. i wyd. 1937, skala 1: 25 000

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

inwentur 2023 r.
Marta Kowalska